

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

ПЯТРОЎСКІ ПОСТ, Пятроўка. Пачынаецца адразу пасля *Сёмухі* і заканчваецца святам *Пятра*. У народзе яго называюць «Пятроўкай-галадоўкай», паколькі восеньскія запасы ў сялян ужо заканчваліся, а новы ўраджай яшчэ слаба мог накарміць («Стары хлеб паелі, а новага не нажалі»). П.п. выклікаў асаблівую незадаволенасць у мужчын, якія называлі гэты пост «бабскім», нібыта выдуманым жанчынамі ад неразумення цяжкай фізічнай працы касцоў у гэты перыяд, бо «Хто ў Пятро сена не косіць, той зімою ў сабак просіць». Святы Пятро ўспрымаўся вельмі строгім: не дапусціць да неба ніводнага, нават найхітрэйшага грэшніка, а парушальнікам посту можа адпомсціць частым дажджом у наступныя 3 дні пасля свята. Аднак пры гэтым гразь у П.п. абяцала добры ўраджай улётку. На

Віцебшчыне існавала легенда, згодна з якой Хрыстос загадаў пасціць апошнія 12 дзён перад Пятром, па колькасці сваіх апосталаў. У першы ж дзень П.п. (так, як і ў *Вялікі пост*) раілі піць гарэлку, спадзеючыся, што праз гэта каровы будуць малочныя. А тым, хто не разгавеецца па завяршэнні посту сырам і маслам (згодна з прыказкай «Ждзь Пятра — сыр з'ясі»), абяцалася не дачакацца такога ж разгавення праз год. Калі ж Пятро прыпадаў на сераду ці пятніцу (посныя дні), то разгавенне пераносілася на наступны дзень. На Гомельшчыне ў такім выпадку гаварылі, што Павел адабраў карову ў Пятра, і таму ў яго няма ні малака, ні сыру, і няма чым разгаўляцца. Пастухоў на свята Пятра адорвалі рознымі малочнымі прадуктамі. У П.п. трэба было драць ліпы на лыка, бо пазней кара перасыхае. Паводле назіранняў сялян Усходняга Палесся, менавіта на П.п. вужы ў вялізнай колькасці выпаўзаюць і наведваюцца ў жылля будынкі: «У Пятроўскі пост вужы з усяго лесу сходзяцца к людзям у госці».

Літ.: Беларускія народныя прыкметы і павер'і. Кн. 2. Жыцця адвечны лад. Мн., 1998. С. 485—486.

У. А. Васілевіч.